

Oponentský posudek

Habilitační práce: „**Prognostické faktory pokročilej chronickej choroby pečene**“.

Autor: **MUDr. Lubomír Skladaný, Ph.D.**, Slovenská Zdravotnícka Univerzita, Lekárska fakulta Bratislava.

Předložená práce je vyhotovena na 173 stránkách, samotný text obsahuje 5 tabulek a 14 grafů. Součástí jsou 4 tematicky uspořádané přílohy, z nichž každá obsahuje soubor publikací k danému tématu. Celkem je v přílohách 14 publikací s vlastními výsledky, z toho 12 publikací v kvalitních časopisech s IF, jedna práce ve formě abstraktu v prestižním světovém časopise a jedna publikace v domácím časopise.

Textová část je členěna na teoretický úvod a poté na kapitoly zmiňující jednotlivé aspekty problematiky jaterní cirhózy, které jsou logicky doplněny přílohami. Součástí práce je seznam použité literatury. Po formální stránce je práce stylizována dle zvyklostí.

V úvodu autor zmiňuje význam zvoleného tématu habilitační práce, neboť v současnosti je Slovensko zemí s nejvyšší prevalencí cirhózy na světě. V této souvislosti vyzdvihuje význam péče o pacienty s pokročilým jaterním onemocněním a rozdělení úloh mezi primární, sekundární a terciální zdravotnickou péčí. V úvodu též autor vysvětluje některé změny terminologie v hepatologii – zmiňuje používání pojmu „pokročilá chronická jaterní choroba“ (advanced chronic liver disease - ACLD) namísto pojmu cirhóza.

Soubor prací v **Příloze 1** (5 publikací v časopisech s IF, 1 v domácí literatuře) je provázen podrobným popisem prognostických faktorů u pacientů s ACLD a zdůrazňuje význam stratifikace a využití prognostických schémat pro pacienty chronickou jaterní chorobou. Též je zmíněno riziko a význam akutního jaterního selhání v terénu chronické jaterní choroby (Acute-on-chronic liver failure /

ACLF) a význam konkrétních vyvolávajících faktorů a renálního postižení. Zásadním závěrem je nutnost rozdílného přístupu k pacientům s kompenzovanou či dekompenzovanou ACLD a tím směřování k tzv. „personifikované medicíně“.

Další soubor prací v **Příloze 2** (4 publikace v časopisech s IF) vyzdvihuje význam malnutrice, sarkopénie a křehkosti a hodnotí tak prognostické faktory pacientů s ACLD nad rámec dosud běžně používaných parametrů. Autor také popisuje použitelnost jednotlivých metod v hodnocení křehkosti pacientů s ACLD. Prioritní výsledky se týkají využití „Liver frailty index“ u hospitalizovaných pacientů a také hodnocení křehkosti u pacientů s rozdílnými etiologiemi cirhózy (NAFLD x alkohol).

Soubor prací v **Příloze 3** (2 publikace v časopisech s IF) je podkladem k popisu některých léčebných intervencí u pacientů s ACLD. Konkrétně autor komentuje vlastní výsledky týkající se posouzení rizikových faktorů relapsu abúzu alkoholu po transplantaci jater a pak význam nutriční podpory u pacientů s ACLD. V příložené publikaci je zhodnocen význam orální nutriční suplementace u 450 pacientů v dlouhodobém sledování.

Poslední soubor prací v **Příloze 4** (1 publikace v časopise s IF, 1 abstrakt v časopise s IF) ukazuje na základě vlastních výsledků význam organizace zdravotní péče v období pandemie (konkrétně covid-19) i s doporučením, jak v takových situacích postupovat (tato práce má významný mezinárodní dopad). Dále je zhodnocen význam dostupnosti terciární péče pro pacienty se závažnou komplikací ACLD – alkoholovou hepatitidou.

Jedná se o ucelený soubor kvalitních zahraničních publikací s nosným tématem péče o pacienty s pokročilou jaterní chorobou (cirhózou). Textová část vhodnou a přehlednou formou poskytuje teoretický základ k předkládaným výsledkům i detailní popis výsledků včetně jejich praktického dopadu.

Z mého pohledu bych považoval za jednu z nejdůležitějších prací publikaci zabývající se křehkostí pacientů s cirhózou NAFLD a alkoholové etiologie, která ukazuje, že jedinci s NAFLD etiologií cirhózy mají méně pokročilou chorobu než ti s alkoholovou cirhózou, ale mají podobnou křehkost a celkově mají vyšší celkovou mortalitu (*Canadian Journal of Gastroenterology and*

Hepatology 2021) a pak práci popisující využití a význam „liver failty index“ u pacientů hospitalizovaných pro ACLD.

K autorovi práce mám následující otázky:

- 1. Sarkopénie a křehkost jsou dosud nedocené stavy provázející ACLD. Jaký diagnostický postup pro zjištění těchto komplikací by autor doporučil pro běžnou praxi (mimo specializovaná centra)?*
- 2. A jak by měla následně být v běžné praxi vedena péče o nutriční stav pacientů s ACLD?*

Závěrem lze konstatovat, že práce odpovídá plně požadavkům na habilitační práci. Téma práce se týká aktuální problematiky. Práce je založena na velmi kvalitních vlastních výsledcích, které jsou dokladovány publikacemi v prestižních světových časopisech. Některé výsledky mají světovou prioritu a jsou přínosem pro současnou klinickou praxi i základem pro další vědeckou práci. Rozsah publikovaných prací je impozantní.

Habilitační práce tak splňuje podmínky k úspěšné habilitaci.

Prof. MUDr. Radan Brůha, CSc.

Praha, 12.3.2023

4.interní klinika 1.LF UK a VFN

U Nemocnice 2

128 08 Praha2

Tel.: 224 962 506, Fax: 224 923 524

Mail: bruha@cesnet.cz